

1. čtení: 1 Král 19,9a.11-13a 2. čtení: Řím 9,1-5

Ev.: Mt 14,22-33

Žl 85 Pane, ukaž nám své milosrdenství!

Kapka rosy z Božího slova: Moře bylo podle přesvědčení Ježíšových současníků symbolem zla a chaosu. Ježíš kráčí po moři – podrobuje si tedy nejen přírodu, ale i síly zla. Člověk (Petr) může mít na tomto vítězství podíl jen tehdy, jestliže zůstává ve spojení s Kristem... I o mně platí, že v moci Ježíšově mohu vítězit nad „tělem, světem i ďáblem“; sám nikdy ne.

Přímluvná modlitba v životě svaté Terezie Benedikty od Kříže

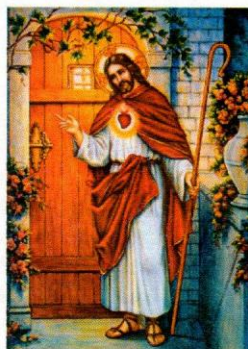
Jednoho večera (30. dubna 1933) vstoupila ona vysokoškolská profesorka do katedrály v Münsteru s radikálním rozhodnutím:

„Nehnu se odtud, dokud nebudu jasně vědět, zda už je mi dovoleno vstoupit na Karmel“. Na konci eucharistické adorace, když kněz žehnal věřícím, jí dobrý Pastýř řekl: „Ano“. Tímto úžasným způsobem začal řeholní život svaté Terezie Benedikty od Kříže; život, který se dá plně charakterizovat jako život přímluvné modlitby.

Narodila se 12. října roku 1891 ve Vratislavi Siegfriedu Steinovi a Augustě Courantové, pravověrným praktikujícím Židům, jako nejmladší z jedenácti dětí. Když otec dva roky nato umírá, malá Edith je vychovávána energickou matkou a staršími sourozenci. Brzy vyniká svou výjimečnou inteligencí a ve dvaceti letech začíná na vratislavské univerzitě studovat souběžně germanistiku, historii a psychologii myšlení. O dva roky později, v roce 1913, přechází na univerzitu v Göttingenu, aby mohla navštěvovat kurzy slavného Edmunda Husserla. Když získá doktorát z filozofie ve Fribourgu (1916) a stane se asistentkou svého obdivovaného učitele, zdá se, že její kariéře nestojí nic v cestě.

Jenže Edith není spokojená. Když se v patnácti letech ponořila do studia a shledala zděděnou viru předků jako neužitečnou, „vědomě a dobrovolně skoncovala s modlitbou a náboženskou praxí“. Veřejně se prohlašuje za ateistku. Ale její hluboké nitro, v němž se rodí nekonečné touhy, nemůže být jen tak něčím naplněno, a tak pociťuje děsivou prázdnotu. Sama o tomto období, kdy se ostatním lidem jeví jako velice vyrovnaná, říká: „Nemohla jsem (tehdy) už ani přejít ulici, aniž bych zatoužila, aby mě srazilo auto.“ To, co jí pomáhá jít dál a co později nazve svou „jedinou modlitbou“ oné doby, je hledání pravdy.

Budou to však až tři velmi důležité události, které rozhodným způsobem změní její život. Tou první je setkání s Maxem Schelerem, známým filozofem, který konvertoval ke křesťanství. Edith v té době píše:

„Hranice racionalistických předsudků, v nichž jsem vyrůstala, aniž jsem to věděla, se rozplývají a přede mnou se neočekávaně objevuje svět víry; jeho součástí tvoří osoby, jimiž jsem denně obklopena a na které pohlížím plna obdivu“.

K těmto osobám, o nichž se svěťice zmiňuje, patřil i Adolf Reinach, který se spolu se svou ženou stal katolíkem na začátku první světové války. A když v roce 1917 padl na frontě, Edith je zasažena druhou významnou událostí, kterou je pro ni setkání s mladou vdovou. Čeká zlomenou bytostí a zatím nachází sice bolesti zasaženou, avšak i tak silnou a vyrovnanou ženu. *„Bylo to mé první setkání s křížem a s Boží mocí, kterou vyzařuje vůči těm, kdo se s ním setkávají... byl to okamžik, kdy se moje nevěra rozbila na kusy... a Kristus začal zářit: Kristus v tajemství kříže.“*

Rozhodující okamžik však přišel v roce 1921, kdy se jí přihodilo, že přijela navštívit své přátele, manžele Conrad-Martiusovy, kteří však museli v nějaké naléhavé záležitosti odjet. Paní Hedvika zavedla Edith ke knihovně a řekla jí: *„Vyber si podle libosti. Všechno je tu pro tebe.“* A Edith vypráví: *„Sáhla jsem do knihovny jen tak namátkou. Vylovila jsem knížku celkem nepatrnou. Měla titul „Život svatě Terezie z Avily, jak její ona sama popisuje“. Začala jsem číst. Knižka mě zaujala. Dočetla jsem ji jedním dechem. Když jsem ji zavírala, řekla jsem si: Tohle je pravda!“*

Prvního ledna následujícího roku je pokřtěna a přistupuje k prvnímu svatému přijímání. V dalších letech vyučuje nejprve ve Špýru a později v Münsteru, od roku 1928 je častým hostem v benediktinském opatství v Beuronu, jehož opat Rafael Walzer se stává jejím duchovním vůdcem.

Editino obrácení je spojeno se silným voláním k životu modlitby na Karmelu; na realizaci tohoto povolání však bude muset čekat až do zmíněného dne roku 1933, kdy vchází do münsterské katedrály, aby si během eucharistické adorace vyprosila poznání Božích záměrů...

Modlitba, která rozhodla o dalším osudu této ženy, nebyla jen okamžikem nějaké spontánní zbožnosti. Zdá se, že se Edith nechala inspirovat vyprávěním svatě Terezie od Ježíše, která v deváté kapitole své Knihy života (tedy knihy, jež dotvořila Editino obrácení) píše o jednom mimořádném okamžiku milosti, kterého se jí dostalo při pohledu na sochu zbičovaného Krista. Čteme tam: *„Velmi jsem uctívala sv. Marii Magdalenu a často jsem myslívala na její obrácení, zvláště když jsem šla ke svatému přijímání. Uvědomovala jsem si, že je Ježíš nyní u mne, proto jsem se mu vrhla k nohám a představovala jsem si, že mé slzy nezasluhují, aby jimi zcela pohrdal... Zdá se mi, že jsem Mu říkala, že nepovstanu, dokud mi neudělí, oč Ho prosím. Jistě mě musel vyslyšet, neboť od té doby jsem se hodně polepšila“* (Ž 9,2.3).

Pro Edith bylo líčení reformátorky Karmelu o to působivější, že odráželo poměrně častý novozákonní obraz modlitby ad pedes Domini („u nohou Páně“). Příkladem mohou být samaritán, uzdravený od svého malomocenství (srov. Lk 17,16), Marie, Lazarova sestra (srov. Lk 10,39), představený synagogy Jairos a syrofeničanka, oba prosící za uzdravení dcerky (srov. Mk 5,22 a 7,25), ale především právě anonymní hříšnice, ztotožňovaná v době karmelitánské reformy s Marií Magdalenou (srov. Lk 7,36-50).

Rozhodnutí modlit se, dokud nedostane jasnou odpověď, nebyla tedy u Edith ani „pokoušením Boha“ ani „dětskou umíněností“, nýbrž projevem hluboké důvěry a především *vroucí lásky* (srov. Lk 7,47). Navíc je tato modlitba „u nohou Páně“ nepopíratelně součástí západní mnišské (a tedy benediktinské!) tradice, v jejímž lůně se Edith Steinová po své konverzi po delší dobu pohybovala. Svědčí o tom mnohé texty: od takzvané Regulae Magistri (jež se stala základem pro pozdější Benediktovu řeholi), přes svatého Bernarda či Aelreda z Rievaulx, až po doma Marmiona.

Modlitba „u nohou Páně“, jak to vyplývá už ze zmiňovaných novozákonních úryvků, může mít jakýkoliv obsah: může jít o *děkování, chválu*, ale nejčastěji o prosbu nebo *přimluvu*.

V onen dubnový den šlo ještě prvořadě o prosbu „za sebe“, avšak modlitba Edith Steinové, která dostává na Karmelu v Kolíně jméno Terezie Benedikta od Kříže, se brzy bude stále častěji stávat modlitbou *přimluvnou*.

Toto přesvědčení potvrzuje svým svědectvím, odvolávajícím se na setkání ještě v době před jejím vstupem na Karmel, beuronský mnich P. Damasus Zähringer: *„Když jsem se s ní poprvé setkal ve vstupní bráně beuronského opatství, zapůsobil na mě její zjev tak, že to mohu srovnat jen s dojmem, jaký vyvolává starokřesťanské umění v katakombách, když znázorňuje církev prosící (ecclesia orans). Neměla sice pozdvižené paže, ale všechno v jejím zjevu připomínalo tento prvokřesťanský typ. A nebyl to jen můj bizarní*

nápad. Ona je opravdu obrazem Církve, stojí v časnosti a pozvedá ji. Byla úzce spojena s Kristem, prožívala slova našeho Pána: „Pro ně se zasvěcují, aby i oni byli skutečně posvěceni“ (Jan 17,19).“

Edith Steinová skutečně vstupovala do kláštera bosých karmelitek s touhou prosit za druhé, zvláště pak za svůj národ, s nímž se od svého obrácení cítila být nově spojena mocným poutem. První dramatické projevy pronásledování Židů v tehdejší Německu napomohly k jejímu odchodu do kláštera nikoliv snad proto, aby se tam skryla, nýbrž aby se jako sponsa Agni („Beránková snoubenka“) obětovala za ostatní. Několik dní po jejích slibech ji navštívila jistá profesorka, která o tom svědčí: „Řekla jsem jí, že je tady u karmelitek dobře schovaná. Na to odpověděla rychle: 'Ne. Tomu nevěřím. Zcela jistě mě odtud dostanou. V žádném případě nepočítám s tím, že mě nechají na pokoji.' Bylo jí jasné, že má trpět za svůj národ. Že jejím úkolem je přivést jich mnoho domů.“

Když znepokojivé zprávy o šířícím se pronásledování stále častěji pronikají i za mříže kolínského Karmelu, sestra Terezie Benedikta na to reaguje po svém: „Obrátila jsem se na Vykupitele a řekla jsem mu, že dobře vím, jaký má být jeho kříž, který je vložen v onom okamžiku na ramena židovského národa. Jeho větší část tomu nerozuměla; ale ti, kteří dostali milost jej pochopit, by jej měli přijmout s plným nasazením vůle jménem všech. Cítila jsem se připravena a prosila jsem pouze Pána, aby mi ukázal, jak jsem to měla učinit.“

Několik let před svým zatčením píše: „Již od nynějška přijímám smrt, kterou mi Bůh určil, s radostí a úplnou podřízeností jeho vůli. Prosím Pána, abych mohla přijmout svou bolest, svou smrt a svou čest a slávu za všechny potřeby svaté církve.“

Výmluvné je také to, že když je vyzvána, aby napsala dílo, ve kterém by se zamyslela nad naukou svatého Jana od Kříže, jehož čtyřsté výročí narození tereziánský Karmel tehdy oslavoval, pojednávala v něm o vědě kříže. Mimo jiné můžeme v tomto, bohužel, nedokončeném spisu číst: „Když mluvíme o vědě kříže, nemáme na mysli... pouhou teorii, nýbrž živoucí, skutečnou a účinnou pravdu. Existuje povolání k utrpení Kristovu a jeho prostřednictvím se spolupracuje na jeho vykupitelském poslání... Kristus dál žije ve svých věřících a v nich dál prožívá své utrpení: utrpení, žité spolu s Pánem je jeho Utrpením, začleněným do velkého díla vykoupení a v něm oplývá plody.“

Snad nejpůsobivější je však biblický obraz, který svatou Terezii Benediktu v této době přitahuje: Ester přimlouvající se s nasazením vlastního života u krále za záchranu svého lidu! V jednom ze svých dopisů o tom napsala: „Důvěřuji ve skutečnost, že Pán si vzal můj život ve prospěch všech Židů. Musím stále více myslet na královnu Ester, jež byla odňata vlastnímu lidu, aby jej reprezentovala před králem. Já jsem malá Ester, velmi ubohá a slabá, ale Král, který si mě vyvolil, je veliký a nekonečně milosrdný.“

Sestra Terezie Benedikta se opravdu dokonalým způsobem připodobňuje této biblické postavě a svou mučednickou smrtí nám dává pochopit, v čem spočívá opravdová *přimluvná modlitba*: je to bezvýhradná ochota vystoupit z řady, předstoupit před toho, kdo má moc, a prosit za druhé, i kdyby se tak mělo stát s nasazením vlastního života. Že to pro ni nebyl jen romantický ideál, svědčí její slova rodné sestře Rose v okamžiku deportace, 2. srpna 1942: „*Pojď, půjdeme za náš národ.*“

Její přimluva není trpělivou pózou; na jedné straně, třebaže tuší, že před nacistickou zvůlí neunikne, uposlechne výzvy svých představených a stěhuje se na Karmel v holandském Echtu. Na straně druhé, neváhá písemně požádat papeže, aby vydal encykliku na obranu vyvoleného národa.

Její přimluva není tupou rezignací; cestou do Osvětimi se stará o děti matek, které nejsou schopny psychicky zvládnout nastalou situaci a nedokáží se o ně postarat samy. A jeden židovský obchodník, který se s ní setkal v koncentračním táboře a pobyt v něm přežil, dostal na otázku: „Co s vámi teď bude?“, lakonickou odpověď: „*Až dosud jsem se mohla modlit a pracovat; doufám, že se budu moci modlit a pracovat ještě chvíli.*“

Příklad přimluvné modlitby svaté Terezie Benedikty od Kříže je výzvou pro nás, a to dvojím způsobem: Předně je povzbuzením k tomu, abychom se této ženě nebáli svěřit své potřeby; ta, která již na zemi byla skutečnou „Beránkovou snoubenkou“ a „malou Ester“, byla právě proto vyvýšena k počtě oltáře, abychom ji dnes s důvěrou vzývali.

Je však také pobídkou, abychom se podle jejího vzoru sami učili stále více stávat ecclesia orans („prosící církví“). Padněme proto Pánovi k nohám a jako Edith Steinová, sestra Terezie Benedikta od Kříže, nechme se inspirovat slovy avilské světky a prodlévejme před ním, dokud nebudeme vyslyšeni. Protože „každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře“ (Lk 11,10).

POŘAD BOHOSLUŽEB

od 9. 8. do 16. 8. 2020

Liturgický kalendář	Místo	Čas	Úmysl mše svaté
19. neděle v mezidobí 9. 8.	Hustopeče	8:00	Za † Zdeňku a Jana Vránovy, rodiče Adamčkovy, Horákovy a Hajdovy a živou rodinu
	Špičky	9:30	Za rodinu Žídkovu, Petra, Marii, rodiče z obou stran a dvo
	Bělotín	11:00	Za † rodiče Orgoňovy a Gassmannovy, živou rodinu a dvo
	Hustopeče	19:00	(tichá) eucharistická adorace
Pondělí 10. 8. <i>sv. Vavřince, svátek</i>	Špičky	17:30	Za Marii Susíkovou, její 3 sestry, bratra Josefa a dvo
Středa 12. 8. <i>sv. Euplus,</i>	Černotín	17:30	Volná intence
Čtvrtek 13. 8. <i>sv. Poncián a Hippolyt</i>	Bělotín	17:30	Za † rodiče Strnadlovy, dceru Věrku, syna Karla a dvo
Pátek 14. 8. <i>sv. Maxmilián Kolbe</i>	Hustopeče	18:00	Za Karla Fabíka, syna, rodiče z obou stran, živou rodinu a dvo
			Za Jiřinu a Františka Pavelkovy, živou rodinu a dvo
Sobota 15. 8. <i>Nanebevzetí Panny Marie, slavnost</i>	Polom	15:00	Za živé a † farníky a občany Polomi
	Černotín	17:30	Za † Josefa Můčku, rodiče, sourozence, živou a † rodinu
20. neděle v mezidobí 16. 8.	Hustopeče	8:00	Za manžele Miroslava a Marii Filípkovy, živou a † rodinu
	Špičky	9:30	Za živé a † farníky a občany Špiček
	Bělotín	11:00	Na poděkování za 70 let života, † tatínka a dvo
	Hustopeče	19:00	(tichá) eucharistická adorace

S V Ě T L E M P R O M Ě N O H Y J E T V Ě S L O V O

aneb přečteme Písmo svaté za jeden rok

neděle	pondělí	úterý	středa	čtvrtek	pátek	sobota
3. VIII.	4. VIII.	5. VIII.	6. VIII.	7. VIII.	8. VIII.	9. VIII.
Lk 4-6	Lk 7-9	Lk 10-12	Reflexe	Lk 13-15	Lk 16-18	Reflexe
Mich 7-9	Mich 1-3	Mich 4-5		Mich 6-7	Iz 1	

Tel. na faru: ☎ mobil: 733 741 614